

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 169/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ruhojen tarkastuksesta tilateurastamoilla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassi/vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 169/2017 vp:

Aikooko hallitus suosia lähiruokaa ja pientuotantoa siten, että se helpottaa pienten, esimerkiksi alle 500 eläinyksikköä vuodessa käsittelevien tilateurastamojen toimintaa hakeamalla EU:lta poikkeuslupaa vaatimukseen, jonka mukaan eläinlääkäriin tarkastaman ruhon tulee olla vain puolitettu?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomessa on tällä hetkellä 24 nautoja teurastavaa pienteurastamoita eli teurastamoita, jotka teurastavat korkeintaan 5 000 eläinyksikköä vuodessa. Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ottaa huomioon muun muassa teurastus- ja jäähdytystilojen korkeuden hyväksyessään pienteurastamon. Pienteurastamoissa ruhojen ja elinten lihantarkastus suoritetaan yleensä jäähdyttämössä, jolloin tarkastuseläinlääkäriin ei tarvitse olla läsnä teurastuksen aikana. Yhden pienteurastamon ruhojäähdyttämö on niin matala, että täysikasvuisten nautojen ruhot eivät mahdu sinne ilman niiden katkaisemista poikittaissuunnassa kahteen osaan. Sen vuoksi kyseisessä pienteurastamossa nautojen lihantarkastus joudutaan tekemään ennen kuin ruho viedään jäähdyttämöön. Kyseinen yrittäjä on siksi pyytänyt poikkeusta saada katkaista ruhot kahteen osaan ennen niiden jäähdyttämöön vientiä ja lihantarkastusta.

EU-lainsäädäntö (asetus (EY) N:o 853/2004) sallii puoliruhojen katkaisun kahteen tai kolmeen osaan teurastamossa ilman leikkaamoita. Koska maa- ja metsätalousministeriön tulkinta kyseisestä asetuksesta on ollut, että ruhot voidaan katkaista vasta lihantarkastuksen jälkeen, ministeriö tiedusteli komission kantaa tästä asiasta. Komission mukaan ruhot voidaan teurastamossa katkaista poikittaissuunnassa kahteen osaan vasta lihantarkastuksen jälkeen. Siten ruhoja ei voida katkaista ennen jäähdyttämöön vientiä silloin, kun *post mortem* -lihantarkastus tehdään vasta jäähdyttämössä.

Jos EU-lainsäädännöstä halutaan poiketa, tätä koskeva kansallisen lainsäädännön muutos tulee ilmoittaa (notifioida) komissiolle ja toisille jäsenvaltioille ns. TRIS-järjestelmän mukaisesti. Komissiolla ja toisilla jäsenvaltioilla on kolme kuukautta aikaa vastata jäsenvaltion ilmoitukseen. Tänä aikana kansallista lainsäädäntöä ei voi panna voimaan. Vastustavan mielipiteen johdosta odotusaika pitenee kuuteen kuukauteen. Jos komissio vastustaa lainsäädännön muutosta,

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 169/2017 vp

sitä ei voida antaa. Hallinto pyrkii kuitenkin löytämään ongelmatilanteissa yrittäjien kannalta mahdollisimman käytännönläheisen ratkaisun.

Maa- ja metsätalousministeriö tulee valmistelemaan komissiolle ja toisille jäsenvaltioille lähetettävää ilmoitusta kansallisen lainsäädännön muutoksesta, jolla pienteurastamoissa sallittaisiin naudan ruhojen katkaisu poikittaissuunnassa kahteen osaan ennen lihantarkastusta. Komission aiemmin maa- ja metsätalousministeriölle antamasta vastauksesta voidaan kuitenkin päätellä, että poikkeusta ei välttämättä hyväksytä eikä sitä tällöin voida antaa. Kokemuksemme mukaan myös muut jäsenvaltiot reagoivat herkästi poikkeushakemuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö on lisäksi esittänyt huhtikuussa 2017 kirjeessään komissiolle, että kun lihantarkastuslainsäädäntö tullaan uudistamaan vuonna 2019 EU:n uuden valvontasetuksen (EU) 2017/625 johdosta, jäsenvaltioille tulisi antaa mahdollisuus sallia naudan ruhojen katkaisu kahteen osaan ennen lihantarkastusta pienissä teurastamoissa.

Helsingissä 18.5.2017

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä